

Європейське посвідчення особи з інвалідністю

Пан Готвальд — німецький громадянин з параплегією, який опинився в жахливій ситуації під час подорожі до Австрії у відпустку. Незважаючи на наявність німецького посвідчення особи з інвалідністю, яка повинна надати йому певні пільги, він був оштрафований австрійською поліцією за те, що не купив платний паркувальний диск у встановлений термін.

Цей випадок підкреслює проблеми, з якими стикаються люди з інвалідністю під час поїздок між країнами ЄС через те, що не визнається їхній статус інвалідності. Для вирішення цього питання ЄС має намір ввести Європейське посвідчення особи з інвалідністю. Метою посвідчення є сприяти вільному пересуванню людей з інвалідністю в межах ЄС, надавши їм визнаний доказ їхнього статусу інвалідності.

У цьому подкасті ми розглянемо введення та потенційний вплив Європейського посвідчення особи з інвалідністю та Європейської паркувальної картки особи з інвалідністю.

Зібрані Єврокомісією статистичні дані свідчать, що приблизно 1 з 4 дорослих у ЄС має певну форму інвалідності. Ця примітна статистика підкреслює важливість вирішення проблем, з якими стикаються люди з інвалідністю.

Запровадження Європейського посвідчення особи з інвалідністю та Європейської паркувальної картки особи з інвалідністю є важливою віхою в розвитку законодавства ЄС в галузі інвалідності. Спираючись на основи, закладені попередніми ініціативами, ці посвідчення призначені для підвищення доступності та сприяння інклюзивності. Зокрема, вони спираються на досвід, набутий у рамках двох існуючих ініціатив: пілотний проект Європейського посвідчення особи з інвалідністю, що діє у восьми країнах-членах з 2016 року, і Європейської паркувальної картки особи з інвалідністю, яка була створена для країн ЄС у 1998 році. На жаль, нинішня Європейська паркувальна картка не завжди визнається в інших державах-членах через різниці форматів між країнами. З урахуванням досвіду, набутого завдяки цим ініціативам, Європейське посвідчення особи з інвалідністю та Європейська паркувальна картка особи з інвалідністю мають на меті спростити процес доступу до пільг, пов'язаних з інвалідністю, як-от довготривале або безкоштовне паркування, знижені тарифи, а також до особливих привілеїв, які поширюються на громадський транспорт, культурні заходи і музеї, а також розважальні і спортивні центри під час подорожі в межах ЄС.

Доступна як в електронному, так і в фізичному форматах, Європейська картка особи з інвалідністю уособлює зручний і загально визнаний доказ статусу інвалідності і дає країнам ЄС можливість видавати багатомовні посвідчення як англійською, так і державними мовами.

Хоча Європейське посвідчення особи з інвалідністю дає чимало переваг, важливо також визнати її обмеження. Наприклад, в першу чергу воно призначене для короткострокового перебування і не може повністю задовольнити потреби осіб, які переїжджають в іншу країну ЄС на тривалий період. Крім того, вона не покриває соціальне забезпечення та соціальну допомогу, оскільки вони контролюються кожною країною ЄС на державному рівні. Тому слід зазначити, що Європейське посвідчення особи з інвалідністю доповнить, а не замінить державні картки особи з інвалідністю або сертифікати.

Розробка законодавства щодо Європейського посвідчення особи з інвалідністю передбачала вичерпні консультації з різними зацікавленими сторонами. Внесок Європейського економічно-соціального комітету та громадські консультації, в яких брали участь люди з інвалідністю та їхні особисті помічники, відіграли вирішальну роль у формуванні законодавства, яке має на меті дотримуватися принципів, викладених у Конвенції ООН про права людей з інвалідністю. Голова Європарламенту Роберта Мецола підкреслила нагальну необхідність введення Європейського посвідчення особи з інвалідністю під час своєї вступної промови на заході «Побудова інклюзивного майбутнього для людей з інвалідністю в ЄС» у травні 2023 року:

«Ми в Євросоюзі вважаємо, що люди з інвалідністю мають право жити самостійно і отримувати відповідні громадські послуги. І ми будемо і далі виконувати свої зобов'язання. Ми також хочемо скасувати адміністративні обмеження, що залишилися і перешкоджають правам людей з інвалідністю. У зв'язку з цим ми з нетерпінням чекаємо цього річного пропозицію Єврокомісії щодо введення загальноєвропейського посвідчення особи з інвалідністю. Настав час для взаємного визнання статусу інвалідності між державами-членами. Чому це досі не зроблено?»

У вересні 2023 року Єврокомісія запропонувала ввести Європейське посвідчення особи з інвалідністю, а до лютого 2024 року Рада ЄС та Європарламент досягли тимчасової угоди щодо цієї пропозиції. Після офіційного ухвалення обома інституціями країни ЄС матимуть 2,5 роки, щоб адаптувати своє національне законодавство і 3,5 роки, щоб почати застосування Директиви.

Запуск Європейського посвідчення особи з інвалідністю охоплюватиме створення державних вебсайтів, що надають вичерпну інформацію про посвідчення, та кампанії з підвищення обізнаності в усьому ЄС. Ця ініціатива є важливим кроком у захисті прав осіб з інвалідністю, оскільки вона сприяє вільному пересуванню по всьому ЄС і просуває рівність прав та інклюзивність для всіх, незалежно від статусу інвалідності.

Ця трансляція здійснена Європейським парламентом. Ви можете прослухати більше подкастів на вебрадіо Європейського парламенту [Europarl Radio](#).